

საერთაშორისო მშენებელი

ზრდილი დახვედით და ხაზნით ფონტზე ჩვეულებრივ სივლით და მწვერვალი მოკიდდება.

რუმინის ფონტზე უმნიშვნელო შეტაკებით ხდება.

კავკასიის ფონტზე ჩვენმა რუმინმა დაიკავა ხოფელი პერველი, რომელიც ირანთან დახმარებით 25 ვერსის მანძილზეა.

ხაზნაგების და იტალიის ფონტზე უმნიშვნელო შეტაკებით ხდება.

დემოკრატიის გაპროტესტი

დემოკრატიული თაობის 19 სექტემბრის კენჭის ყრამ მართლ დიდი მოგვიტანა ყველა ბურჟუაზიულ გაზეთებს და მათ ამჟამად-ამჟამად ზოგიერთ ვითარება დემოკრატიის გულ-შემატებელია.

უბრალოდ, აი დემოკრატია დაიშალა, და-ინდა, ახრი და გონება დაკარგა, მის სახელ-მწიფობებრივი შემოქმედების ნიჭი და უნარი არ გაჩინდა—და განა ის შესძლებს რევოლუციის მხარეს. რევოლუციის დასამარცხის ხმა-ზე ამდგომარეობა ბურჟუაზიული წრეები, თავის გამარჯვების დღეების მოახლოვება იგრძენს რევოლუციის ყველა-ყარებში.

ზევრ დემოკრატიც, აღბათ, გაუტყდა გუ-ლი. ზევრმა დაკარგა სასიუხამ ამ საბედისწერ-კენჭის ყრამ გაუტყვეულ საქმის გამო-სწორების, განსაკუთრებით ცხარადღენ კლასიციის მოტრეფაღენი.

მაგრამ დემოკრატიამ ამითი მოლოდინი არ გამართა.

იგი უფრო გონიერი გამოდგა, ვინემ მის მტრებს სურდათ და ვინემ მშინარა კეთილის მყოფელი ეგონათ. რევოლუციურმა დემო-კრატმა მოძებნა სერითა ენა—გამონახა სე-ერთი პლანტაციონი, რომელიც გამოერთანა თითქმის ყველა ფრაქციები და ჯაშუხები თა-თიბრზე წარმოდგენილი. თვით უკიდურესი მემარცხენელი და უსრულედილი რუმინიცო-ნერი ბალანტიელები კი შეთანხმების მრავალ-პუნქტებს თანხმობით მიეცნენ; მათ თუ მინც სერითთი ფარმულას ხმა არ მისცეს, ეს იმ-ტომ რომ შენდებენ მინც ხელი გაშლილი დაე-ტყვევებინათ, განსაკუთრებით თვითი ცხარის-ტყების შენდების მრღების საკითხში.

სერითი გამარჯვება ექვი არაა, დარჩა ერთ-ფრთვად სამიხიტრის მომხრეთ, ვინადღენ მინაგელში ცენზორი ელემენტების შეყვანა მთავრობაში უნდა მოხდეს უკვე ამ დემოკრატ-რულ თაობის მიერ მოწონებულ პრეტე-ქულ სამოქმედო გეგმის ნიადაგზე.

მაშასადამე, აქ ბურჟუაზიისათვის შეთანხ-მება და კომპრომისი არ არის დაპარაკი, არამედ თვით ბურჟუაზიისათვის დემოკრატიის პროგრამის აღიარებაზე. ეს ერთიანი გამო-ცდაა, ეგზამენი ბურჟუაზიის, რომელსაც იგი, ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, ვერ დაი-ქვრს. დემოკრატის გამარჯვება ცენზორი ბურ-ჟუაზის მიერ დღევანდელ პირობებში შეუ-ძლებელია.

ამრიგით ფაქტურათ ამ რევოლუციის ძალით მოხდება ხოლოდ ყველა ბურჟუაზი დემოკრატიული ელემენტებისთვის თავისმარ-ნო გაველით საშუალებით დამტკიცება ბურჟუაზიის ანტიდემოკრატიული ხასიათის და შედგენა ხოლოდ დემოკრატიული მთავ-რობის.

ამით საბოლოოთ გამარჯვება და გაძლიერ-ება ფონტი გაერთიანებული დემოკრატიის, ამით სამუდამოთ მოედენი ბოლო იმ რყე-ვის რომელიც ასე სტანჯავს დემოკრატის რუმინებს. თათბირმა არა თუ მიიღო პრეტე-ქულათ განსამორტყელებელი პლანტაციონი, არამედ ამასთანვე შე დარჩა ერთგვარი პარ-ტიკულერი დემოკრატის, მუდმივი თათბირი, რომელიც შექმნის მთავრობას, ანგარიშს მო-სთხოვს მას დემოკრატიის სახელით, სამოქმედ-ლო გზას უჩვენებს და ამით ძალს და გავლენ-ის მოუპოვებს მის მოქმედებას.

ამრიგად არ იქნება 12 დემოკრატი, არამედ იქნება დემოკრატიული საბჭო და მისი აღმასრულებელი ორგანო, მის წინაშე პასუხისმგებელი დრ. მთავრობა.

ეს ახალი, დემოკრატიული ფორმა დრ. მთავრობის შედგენის, რომელიც პირველათ წარმოუგა რუსეთის დემოკრატიულმა რევო-ლუციამ. შემოქმედებითი მუშაობა—მთავარი ძალაა რევოლუციის წინასწარმოდების და რუსეთის დემოკრატამ დღეს დამტკიცა, რომ მას შესწევს ასეთი ძალა, რომ მას აქვს უნარი გენიალური გამოჩენის.

რუსეთის რევოლუციის ამიერიდან ძლიერი და დარჩებული შესწევს ჰყავს გაერთიანე-ბულ დემოკრატიის სახით, რომელიც მიყვანს მას დამფუძნებელ კრებამდე.

მაგრამ მაშინ კიდევ არ ჩანდა სასიუხამ ავ-განათის სულის კვეთება. ახლად დემოკრატიულ თაობის რუმინს შემდგმ იგივე გაზეთი გულხანდალად აცხადებს:

ქართული დემოკრატია მოვალეა სითა-ნადო ანგარიში გაუწიოს რუსეთის მწვერ-ვალიდან და პატარა კლდურულ საქარ-თველოს მინც არ აღიაროს ის შინაგანი და გარეგანი გასკერის, რომლისგან ვერც ჩნობი და ვერც წერილობა ვერ იხსნა უხარმხარო, მარა შეუსწინელი რუსეთი.

ამ ნაციონალისტურ უტყობებზე წარმოდგე-ნილი აქვთ, რომ შეიძლება საქართველოს აყვავება რუსეთის ნანგრევებზე, რომ შეი-ძლება ამ პატარა კუბის გადარჩენა, თუ სა-ერთოდ რუსეთის რევოლუციის დაეცა.

დემოკრატია კი, პირიქით, დარწმუნებულია, რომ ყოველი ერის ხსნა და შეგლა ხოლოდ რუსეთის რევოლუციის გამოაჩვენება. და „საქართველოს“ ცდა ამ გზიდან ვერ გად-ახვედინებს დემოკრატიის.

იგივე „საქართველო“ გერონტი ქიქოძის პირით ერგონულ ჯარის შედგენას ეხება და ასეთ აზრებს გამოთქვამს:

„ყველას გამგებლობა არ შეეწყდა ითბ-მოცდაც მტრებთან და მეტეორისა, ლი-ტერატორიისა და ხელოვნის მსგავსად თანა-ბედროვე კულტურისა და და ერთგულ ჯა-რის მქონდელი უერთობაა აღიარება. აჯა-რი რომ არ გაყოლოდა, ჩვენი ცვილიბა-ცია დიდი ხანის განადგურებულ იქნებო-და, განცხადება გრამინდა ინტელიგენტი-მბა. კულტურის დასაცავთ დიდიხა მი-ლიტარობნი ჩვენს სამშობლოში, რომელსაც საუკუნოების განმავლობაში ახალ-ახალი შე-მიღების საფრთხე შეიქმნა. ჩვენი ცხარის და ჩვენი ჯარის ერთი და იგივეა.“

თუ ამას ამბობს ღიდი გერონტი, რაღა უნდა სიტყვას პატარა საქართველომ?

ავტორის აზრით, საქართველომ კიდევ უფ-რად უნდა აისხას თითი იარაღი და დაცვის თავისი კერა ათასგვარ შემოსეულ მტრისგან.

ეს კიდევ ცოცხალია:

„ქართული ეროვნულ ჯარის შედგენას ღიდი ზნეობრივი დიქტებულაც აქვს შე-ქველია.“

და ეს დიქტებულა, ავტორს ჰკონია, იქ-თივე, როგორც დიქტებულა სკოლის.

ეროვნულ სკოლა და ეროვნულ ჯა-რის შექმნითი ქართული ხალხი ავტო-ნომიური და წესებულებების სიყვარულს ისწავლის.

დაეგლოცინა ასეთი სიყვარული „საქარ-თველო“-ს პატრიოტიზმისთვის.

დემოკრატის კი, უნდა უტყარავთ, ასე-თი ყუბარბული აღიარება და ყუბარბული მთ-რობა არ ესკაროება არც თავისთვის და არც თავის ეროვნული ვინაობის დასაცავთ.

აქ კი აღნიშნავთ, რომ ჯერ კიდევ არ შედგარა ქართული ჯარი და მას ჩვენი მ-მული შეიღებულ უკვე მილიტარისტულ და „ზნეობრივ“ (?) მოვლემებზე აცხადებენ. იგი უკვე უნდათ ისეთი მიზნებისთვის გამოიყე-ნოს, რომელსაც დემოკრატია ვერასოდეს ვერ შეუძლია.

და ჩვენ ამ თავითვე უნდა შევხებოდეთ ასეთ ტრენდენტებს და მსწრებებს. ჩვენი დიდილი ახის და დარჩება მუდმივი ჯარის გაუქმება და მის მაგიერ მილიციის შემოღება.

რუსულ „ავტორიტეტ“-ში, რომელიც „სა-ქართველო“-ს მონათესავე ორგანოა, გერონტი ქიქოძის ბურჟუაზიული მისიონარული და ზნეობრივი ძალბუზ სიტყვა-ც არაა დამრულ. აქ ქართულ ჯარის შედგენას სულ სხვა მიზნები აქვს და-სახული:

„საქართველო არსადღეს არ მოითმინს და არ დამუშავებს, რომ ქართული პოლიტიკა ისეთ დემორგენს-ტულ მოვლენებს ექმნეს ადგილი, როგორც ეს ენათობა ზოგიერთ ჯარის ნაწილს რუსეთში.“

ქართული ჯარი უნდა გახდეს სამაგა-ლითი მთელ რევოლუციურ ჯარისთვის, რომელსაც სპე-რობის დროს შეეძლოს მტკიცე ბურჟუაზი იქნეს რუსეთის რევოლუ-ციისთვის და სამოქმედო ძალათ დემოკრა-ტიულ რუსულ უკრაინა და მთავრობისთვის. ხო-ლოდ მაშინ შეიძლება საქართველო, რაც აქ ჩნდება ინიშნა, რუსეთის რევოლუ-ციისათვის თავისი როლის შესრულებას, ე-თ. იხსნის გასკერის დროს რევოლუციის და თავისუფლების, როგორც ეს ჩაინდა თავისიმა თეორიაში რეაქციის გამატრენ-ტის ქმნა.

ეს ანა, როგორც მკითხველი შენიშნავს, სრულიად არ წინაგავს გერონტი ქიქოძის ენას.

მაგრამ „ავტორიტეტ“-ში რუსული ორ-განოა.

საგარეო და საშინაო პოლიტიკაში კი ერთ-ნაირათ ვერ დაპარაკებენ ჩვენი ნაციონალისტ-ტების გაზეთები. ხოლოდ ამით აისხნება ეს რევოლუციური დავალები „ავტორიტეტის“ მსგავსების, თორემ საშინაო მთავრ იგივე მიზნები აქვთ, რასაც ასე გულ მოხალათ და დავფარავთ აცხადებს გერონტი ქიქოძე.

მაგრამ არ მიაღწია ასეთ დილომატიით მთი ვინემ შეიყვანო შეცდომები.

ქართველები კი, ექვი არაა, რევოლუციურ მისიონარულ მტრებზე რუსეთში, როგორც 1905 წ. თამაშის, მაგრამ ეს იქნება არაოლი ქართველი დემოკრატიის, ქართველი ხალხის და არა ჩვენი რეაქციონერებისა.

სხვისი ნამოქმედარი თუქვილად ნუ ტრა-ბახობთ.

დაფუძნებელი კრების საარ-გავნო პლანტაცია

(რ. ს. დ. მ. პ. საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ შემუშავებული).

ახლოვდება დამფუძნებელ კრების ბრჩენე-ბი და ამორჩევლებს მრავალი სხვადასხვა პარტიები შესთავაზებენ თავის ლოზუნგებს და პროგრამებს და მოუწოდებენ ხმა მისცენ მათ კანდიდატებს.

პროლეტარიატის პარტიამ, რუსეთის სოც-დემოკრატიულმა მუშათა პარტიამ, თავის წარ-მოშობის დღიდან მიზნათ დისახა თვით-მპყრობელობის დამხობა და ამ 14 წლის წი-ნათ პირველმა აღიმაღლა ხმა „თავითი ხალ-ხის მიერ თავისუფლათ ბრჩეულ დამფუძნებელ კრების მოწვევა“ შესახებ, როგორც მიზნის მთელი რუსეთის დემოკრატიულ ნიადაგზე გადტყენისა.

რუსეთის ს. დემოკრატიის საერთაშორისო სოციალისტური პარტიები იბრძვიან ისეთ წესწყობი-ლების დასამარცხებას, რომლის დროსაც ყველა საზოგადოებრივი სიმდიდრე, წარმოებ-ლის ყველა საშუალება, ყველა მიწები, ფაბ-რიკა-ქარხნები, მანდები, გზები საზოგადოებ-რივ საკუთრებათ გახდება, რომლის დროსაც საზოგადოების ყველა წევრი, ყველა მოქალა-ქე ვალდებული იქნება იზოროს. სამაგე-როთ, ყველა თანაწირობით ისარგებლებს ბუ-ნების მთელი სიმდიდრით და იმითი, რასაც კაცობრიობა შექმნის.

სოციალისტურ წესწყობილობის დროს მო-იპობილა კლასთა ბრძოლა, რადგან გაქრე-ბილენ თვით კლასები, მდიდრები და ღარი-ბები, გამოყვეულინი და გაყვეულინი, მო-იპობილა ფეოდალის ბრძოლა და ბოროტ-მოქმედება, რომელიც ხოლოდ გამატრენებულ კლასზე სარგის არის საქარო.

მაგრამ ს. დემოკრატიც იტყვან, რომ სო-ციალისტის განხორციელება შეიძლება ხო-ლოდ მაშინ, როცა წარმოებ-ს განვითარება და ხალხის სიმდიდრე ამისთვის ნიადაგს მო-მადლებს და როცა ხალხს უმრავლესობა შეგნებელი სოციალისტი გახდება.

ამიტომ ყველა ქვეყნებში ს. დემოკრატიები ცდილობენ საწარმოთა ძალათ განვითარებას და ამევე დროს მოითხოვენ მშობლიულ მდგო-მარობის დაფუძნებულ გაუმჯობესებას; ყველგან იბრძვიან ხალხის სრულ თავისუფ-ლების და ძალ-უფლებებისთვის, ყველგან ცდი-ლობენ მოიპოვონ ისეთი რევოლუცია, რომ-ლებიც შეემუშავენ სოციალისტისთვის ბრძოლას.

ს. დემოკრატია მუშათა კლასის დარბი მშრო-მელ ხალხის პარტია არის.

თანამედროვე საზოგადოებაში ყველაზე და-ბერებულნი და გაყვეულები ხალხი პროლე-ტარიატი არის. მას არ შეუძლია ვინც გაყ-ვედეს. მას კი ყველა ყველგან. მაგრამ ცალ-კე თვითიეულ მუშს არ ძალბეს გაიუმჯო-ბესოს თავისი მდგომარეობა. ხოლოდ მაშინ შეუძლია მუშათა კლასის დასწევით მონო-ბის უკავებო, როცა ის შეერეულათ ორგა-ნიზაციულათ მოწყობათ გამოფა. მუშათა კლასის თვით ცხოვრების პირობებში, ფაბრიკა-და ერთათ მუშათა აკავშირებს. იგინი ხელა-ფრე, რომ ცხოვრების შემქმნელი მართალი ინი-დნი არიან, იგინი თავის შრომით ქმნიან მთელ-სიმდიდრეს, რომ ამ სიმდიდრით სხვებმა ისარ-გებლობ და მისი წყალობით მათზე იბიძგონ.

ამიტომ მუშათა კლასი პირველი იბიძგის სო-ციალისტისთვის, ამიტომ ს. დემოკრატია მუ-შათა კლასის პარტია არის.

არც სოფლის და ქალაქის წარმომადგენ-ლები არიან კარგს მდგომარეობაში, კაპა-ტალისტური საზოგადოებაში იგინიც ცუდათ ცხოვრობენ, იგინიც იბნებებიან მსხვილი კა-პიტალისტგან, დარბილებიან და ბოლოს პარო-დენტარები ხდებიან. ამიტომ ს. დემოკრატია მთავრ მიმართებს, მხარი დაუჭიროს მუშათა კლასის სოციალ-ზმისთვის ბრძოლაში, რადგან მათი ხსნაც ხოლოდ სოციალისტის შეუძლია.

რამდენათაც მეტად ვთავაზობთ კაპიტალის მი, რამდენათაც მთელი სიმდიდრე, წარმო-ების საშუალება კაპიტალისტთა ძლიერ აფში-რის ხელში გრავდება, რამდენათაც მსხვილი ბურჟუაზია ქვეყნის მბრძანებელი ხდება,—მით ნაკლები დამოუკიდებელი ხდება გლეხობა, ხე-ლოვნები და წვილი მსაკურარნი, მით უფ-რო აუტანელი ხდება მათი მდგომარეობა და უფრო შეიღებენ, რომ ხოლოდ სოციალისტის შეგძლია მიანიჭოს მათ სრული თავისუფლება.

ყველა ქვეყნებში შეგნებელი და ორგანი-ზაციულათ მოწყობილი პროლეტარიატი ს. დემოკრატიის სახით თავის კლასის განსათა-ვის უფლებებელ ბრძოლასთან ერთათ ცდილობ-ბენ მთელი ხალხის თავისუფლების და უფლ-ბების მოპოვებას, იბრძვიან გამატრენებულ კლასთა პრივილეგიების წინააღმდეგ და ყვე-ლა უსამართლოების მოსაპობად.

ს. დემოკრატის უნდადა თავიდან აეციდნენ ეს საშინელი ომი და როცა ეს ომი მიიღეს, ს. დემოკრატებმა პირველმა აღიმაღლეს ხმა ახლის შესახებ.

თანამედროვე საზოგადოების დინარჩენმა ყველა დარწმუნება კლასებმა, ქალაქის და სოფლის მთელმა დარბებმა ხალხმა, რომელიც ამდენ გაქრევების იტანენ ომისგან, უნდა შე-იღოს, რამდენადაც აქვს პროლეტარიატის საერთაშორისო ბრძოლას, რომელიც იბრძვის თავის საკუთარი თავისუფლებისთვის და ამევე დროს იბრძვის მთელი კაცობრიობის განს-თავისუფლებათ.

რუსეთი დარბი, ჩამორჩენილი ქვეყანაა, არ არის განვითარებული მრეწველობა და პროლეტარიატიც ნაკლები არის.

ამიტომ რუსეთი ჯერ კიდევ შორს არის სოციალისტთან, რუსეთში ჯერ სრულებით უნ-და გასწვნილან ანგარიში ძველ ბატონმებრ ნაშთთან, შექმნას ახალი სახელმწიფობრი-ვი ფორმა, განვითაროს კულტურა და აყვავ-ვის მრეწრობა.

1905 წლამდე რუსეთში თითქმის არ არსე-ბოდათ ბურჟუაზიული პარტიები, რომლებსაც ეგრეთის რევოლუციონერ ბურჟუაზიისამერ შედტებოდა თავი უფლებებისთვის ბრძოლა, და ამით პროლეტარიატის ბრძოლისთვის ნია-დაგი მოემზადებინათ.

ჩვენში შეგნებულმა პროლეტარიატმა აღ-რე ე დაიწყო ბრძოლა, ჯერ სანამ რომელიმე ბურჟუაზიული პარტია გაჩნდებოდა.

ამიტომ რუსეთის ს. დემოკრატიული პარ-ტია, დღიდან თავის გაჩენისა, იძულებული შექმნა პროლეტარიატის ინტერესების დაცვის გარდა თავის თავზე მთელი რუსეთის პოლი-ტიკური განვითარებისთვის ბრძოლა.

თვდა ათი უფლებადი გავიდა მას შემდეგ, რაც რუსეთში გაჩნდნენ პირველი მუშა-სოც-დემოკრატები.

მერს მთავრობა სასტიკათ სდგენიდა, მით ციხეებში ალპობდა, ციმბირში გაგზავნიდა. მაგ-რამ მიუხედავად ამისა, იგინი უფრო მრავლ-დებოდა და ს. დემოკრატიის გავლენა მუშა-თა კლასზე უფრო ფართე ხასიათის დებუ-ლობათ.

1905 წელს, რუსეთის პირველ რევოლუცი-ის დროის, მთელი მუშა ხალხი ს. დემოკრა-ტიის ლოზუნგის ქვეშ გამოვიდა. ს. დემოკრა-ტია ხელმძღვანელობს უფრეთა მთელი ხალ-ხის მოძრაობას თვითმპყრობელობის წინააღ-მდეგ.

და როდესაც დაპირა რეაქციის მძაფრმა ქარმა, დადგა შავი დღეები, როცა სტილი-პინის რეჟიმი ახრიაბდა ყოველივე ცლასთა-ძალას მთელ რუსეთში, ს. დემოკრატი მრეწ-ველები იცადენ 1905 წელს ბრძოლათ მოა-ვებულ უფლებებს, ამგებებენ მუშათა ორგა-ნიზაციებს, აკავშირებენ მუშებს და მ იგინი-ნის ღმრის ტრიაზინდან მოუწოდებენ ახალ-თადას ბრძოლას.

ოთხივე სახელმწიფო დღეში ს. დემოკრა-ტიცა გაიყვანეს თავის წარმომადგენლები. იქ იგინი იცადენ მუშათა და გლეხთა ინტერე-სებს, განებულათ ებრძობენ მერს მთავრო-ბას და საშუალებდენ ბურჟუაზიულ პარტი-ების სილანჩებს, გაუტყდათ და სისუსტეს და ამევე დროს მხარს უჭერდენ ყველა მათ პროკ-რისულ ნაშავს.

მეორე დღის ს. დემოკრატიული ფრაქცია შეადგენლობთ კატორღაში გაგზავნა, სპი-დანაც ხოლოდ ეხლა განთავისუფლდენ რე-ვოლუციის წყალობით.

დაიწყო ომი და ს. დემოკრატია თავის ფრაქციის პირთ ჩხიბის მეთაურობით ომის პირველ დღეებშივე სახელმწიფო დროში გა-ნაცხადდა, რომ მთავრობის მიერ დაწესებული ომი რაც შეიძლება ჩქარა გაათავოს ხალხმა. დღემის ს. დემოკრატიულმა ფრაქციამ პირველ-მა მთავრობა თანეწიო და უკონტროლო უფაი ხალხის თავიგამორგვის ნიადაგზე.

რეთუ რუსეთის რევოლუციამ და სოც-დემოკრატია მენშევიკები ისევე მას სათავეში მოექცენ. იგინი ხელმძღვანელებდნ მუშათა და ჯარისკეთა საბჭოებს, მით გაზრდნენ თავიანთი წარმომადგენელი მთავრობაში, როცა გამორჩევა, რომ მიუხედავად ბურჟუაზიული რევოლუციისა, ბურჟუაზი მხარს არ უჭერს დემოკრატიის მოთხოვნებს და ხალხის და ჯა-რის ნდობით არ იყო აღტყვლილი.

ს. დემოკრატი მენშევიკები ენერგიულ ბრძო-ლას ეწვეიან საზოგადოებრივი მოძრაობისთვის, როგორც საბჭოებში ისე მუშათა ფართე მ-საში და ამევე დროს სპე-როთ სცნობენ ქვეყ-ნის ენერგიულ დაცვას.

ქვეყნის სახელმთ განადგურებისგან დასა-ცავათ, რევოლუციის სახელმწიფო კატორღა-ფიდან, შიმშილის, ანარქიის და კონტრ-რე-ვოლუციისგან დასაცავათ ს. დემოკრატია საპროთ სცნობს ყველა ძალბებს ამოძაგე-ბას და ისეთი ზომების მიღებას, რომელიც ხოლოდ ესხნინ ქვეყანას. ასეთი ზომებია: ფონტზე და ზურგს უკან რევოლუციონერ დიციპლინის აღდგენა რევოლუციონერ დე-მოკრატიის შემოქმედა, მუშათა რევოლუციონერი დაუფრებელი გარტარება, მიწების საკითხის გადწყვეტა; შეძლებულ კლასებზე ახალ გა-დასახადის შემოღება, ყველა სახელმწიფო აღ-დაცვებზე რევოლუციის ეროვნულ პირების დაყენება და დანიშნულ დროზე დამფუძნებელ კრების მოწვევა.

(დასასრული იქნება)

უნდა დაეცეს ის პროგრამა, რომელიც მო-სკოვის თათბირზე მიიღო გერმანიანებულმა დემოკრატებმა. მეორე ის, რასაც თათბირის ყველა მონაწილემ დასაშვანად აღიარა. რუსეთის მიერ შექმნილ ორგანოს წინაშე მთავ-რობის უტყვევებლობის წინაშე მთავრობ-ის შემადგენლობის შესახებ საკითხი გადგე-წყვეტილი რჩება. ის ორგანო, რომლის წინა-შე პასუხისმგებელი უნდა იყოს მთავრობა, შესდგება ისეთ პროპორციულად წარმომად-გენლობითი პრინციპზე, როგორც ეს თა-თბირი შედგება, ხოლოდ უკეთუ ბოლოს შე-სადგებელი იქნა ცენზორი ელემენტების მთავ-რობაში შეყვანა, იმ ელემენტების, რომელ-ბიც მიიღებენ გაერთიანებულ დემოკრატიის პროგრამას, ამგვარად შეივება წარმომად-გენლობითი ორგანოც იმევე ელემენტებით, ხოლოდ ერთი ატიკლებულ პირობით, რომ ამ ორგანოში მეტი იქნება დემოკრატია. უ-ერთეული წინააღმდეგის იძლევა -- მისცენ რუსეთში მთავრობა პრეზიდენტს—აირჩიოს თა-ვის შორის ხუთი კაცი, მოსხენებაში აღნი-შნულ ზომების ცხოვრებაში გასატარებლათ. (შეუბარე ტაშა).

თავჯდომარეს წინააღმდეგით კრება ერთ-ნაშთ სწავლეს, არ გამართოს წერეთლის მოხსენების შესახებ კამათი. ხოლოდ ფრ ქ-ცის წარმომადგენლებს ნებას აძლევდნ კენ-ჭის ყრის შესახებ ილაპარაკონ.

პირველათ დაპარაკონ ტროცკი. ის ბალ-შევიკების სახელით აცხადებს, რომ იგინი ხსამ მისცემენ მთავრობას პასუხისმგებლობის და საგანგებო ორგანოს შედგენის საკითხს, ხოლოდ ამ ორგანოს თათბირის შემადგე-ნილობად არჩევის წინააღმდეგ მისცენ ხსამ. რეპუბლიკის შესახებ რეაქცია თავს შეი-კავებს, ხოლო უკეთუ კითხვა დაისვას იქ ცენზორი ელემენტების შეყვანის შესახებ, წინააღმდეგ მისცენდენ ხსამ.

გოცი აცხადებს ს. რევოლუციონერთათ ფრაქციის სახელით, რომ ხსამ ადევს რეზო-ლუციას.

კარულინი, ხინჩუკი, აბრამოვიჩი და ხნა-მენსკი აცხადებენ, რომ მათი ფრაქციების დადგენილების თანახმით, ხსამ მისცემენ რე-ვოლ უქანს.

თავჯდომარე აცხადებს, რომ მისსაქარო რეზ. მისაღებათ ფრაქციები შეგრო-ვდენ და წინააღმდეგის იძლევა, კრება ღემის 12 სათამედლ შემყვლენ.

თათბირი აღგენა შესწყვეტს კრება ნახევარი საათით. წერეთელმა პრეზიდენტის სახელით შენდები რეზოლუცია წამოაყენა: „დემოკრა-ტიული პრობლემა აღდგეს, რომ დიერი რე-ვოლუციონერ მთავრობის შედგენის შესახებ საკითხის გადწყვეტის დროს, საკუთარ 14 აგვ. პროგ. განხორციელება—საქმიანად სავა-ლიო პოლიტიკა, რომელიც მიმართული იქ-ნება საყვრელათა ზავის ჩამოგდებისკენ, და მთავრობის პასუხისმგებლობა იმ წარმომად-გენლობითი ორგანოს წინაშე, რომელიც აღნიშნულ კრებამდე მთელი ქვეყნის ნე-ბის განმობატველი იქნება. უპაჟოდს რა თავისგან მუშათა წარმომადგენლობითი ორ-განოს, ყრლიობა მას ავალბებს ზომები მიიღოს შემო აღნიშნულ სფეროებზე მთავრობის შე-სადგენათ ხელა შეუწყოს ხოლო იმ შემთხვე-ვაში, თუ ცენზორი ელემენტების მიიწვიდენ. ეს ორგანოც უნდა შედგებულ იქნას ბურჟუაზიულ-ჯაშუხებთანგან. ამ ორგანოში მეტი წილი დე-მოკრატიული ელემენტები უნდა იყოს. მთავა. ამ ორგანოს წინაშე პასუხა უნდა აგვას და ანგარიში მისცეს მას. ყრლიობა ავალბებს პრეზიდენტს ხელაგულ წარმომადგენლის ყრლიობის შემადგენლობად დაწესებულების შედ-გენის პროექტა, და აირჩიოს ხუთი წარმომად-გენელი შემო აღნიშნულ სფეროებში. მასთანავე დაუ-ყვრებელი მთავრობის შესადგენათ. ამასთანავე წარმომადგენლობითი დ წესებულებას აძლევდნ ან-გარიშს თავის მოქმედებისა და მას წარუ-ტყენდნ დასამტკიცებლათ თავიანთი გაჩდა-წყვეტილებების.

თათბირის მრავალ წევრთა მოთხოვნით რეზოლუცია მუხლობრივ განხილეს და ყვე-ლა მუხლები მიიღეს. შემდეგ კრება შეუდგა მთელი რეზოლუციის კენჭს ყრას.

ბალშევიკების მხრით ილაპარაკეს ლუნიჩარ-სკი და კამენევი, რომლებმაც პროტესტი განაცხადეს თითქმის რეზოლუციის შეტე-ნილობა ცვლადება, წინააღმდეგ დიდი მიღებულ რეზოლუციისა. დანი აბრამოვიჩი და წერეთელი ამტკიცებენ, რომ ეს რეზო-ლუცია იგივეა, რაც დღათ მიიღეს, რეზო-ლუცია აცხადებს, რომ ბალშევიკები რეზო-ლუციის წინააღმდეგ მისცემენ ხსამ.

წერეთელი აცხადებს პრეზიდენტის სახე-ლით, რომ რევოლუციის მოლოდინის შესა-ნახათ, სტელის სტუკევეს ახელი შეუწყოს მთავრობის შედგენას.“ აქ მუშათა ინციფდენტი, წერე-თელი ამბობს: „დღიდან ბალშევიკებს უნდა ეთადაპარაკონათ თანაგვარის და ორი გადამწერი თანადასწრებით“. ამ სიტყვებმა დიდი ხმაუ-რობა გამოიწვიეს ბალშევიკებში. ნოგინი ბალშევიკების სახელით აცხადებს: „უკეთუ წერეთელი თავის სიტყვებს უკან არ წაიღებს, ბალშევიკები კრებას დასტყვებენ“. ყვირილი და ხმაურობა გრძელდება. ბალშევიკები ყვი-რიან: „ახუთ წუთს გაძვევთ მოსაფურბე-ლიათ“. ბალშევიკების ნაწილი დარბადიან გასსვლელათ მიეწვიადა. ავტენტური კრებას სწყვეტს 10 წუთით.

პრესა

დემოკრატიული თაობის კრიტიკულ ხა-ნას განიღვიბს და ამით თვით რევოლუციის შედეგად სავრთხუში ვარდება.

აქედან დემოკრატია, ცხადია, ერთი დას-კვნა უნდა გამოიტანოს—ესაა მთელი თავისი თავის ძალბონის შეტრება, მთელი თავისი თავისი პოლიტიკური გონიერების მოწველება, რომ დემოკრატიის ფონტი გამოთელდეს, გაერთიანდეს და ასე მას საშუალება მიეცეს შე-მოქმედებითი მუშაობის დასაწყებათ.

მაგრამ სხვანაირად ფაქტობს „საქართვე-ლო“. იგი დიდი ხანა უნდობლობის თვალთ შეტყობის რუსეთის დემოკრატის, თვით ბ. ლენინის სიტყვაშიც კი, რომელსაც რევო-ლუციის დამატრების სახით იყარა დაიშ-ნული, მათ უნდობლობის საფრ ამოიკითხეს და ა. ჩენკელს თავის ანტიდემოკრატიული აზრი მოაწერეს.

პრესა

დემოკრატიული თაობის კრიტიკულ ხა-ნას განიღვიბს და ამით თვით რევოლუციის შედეგად სავრთხუში ვარდება.

აქედან დემოკრატია, ცხადია, ერთი დას-კვნა უნდა გამოიტანოს—ესაა მთელი თავისი თავის ძალბონის შეტრება, მთელი თავისი თავისი პოლიტიკური გონიერების მოწველება, რომ დემოკრატიის ფონტი გამოთელდეს, გაერთიანდეს და ასე მას საშუალება მიეცეს შე-მოქმედებითი მუშაობის დასაწყებათ.

მაგრამ სხვანაირად ფაქტობს „საქართვე-ლო“. იგი დიდი ხანა უნდობლობის თვალთ შეტყობის რუსეთის დემოკრატის, თვით ბ. ლენინის სიტყვაშიც კი, რომელსაც რევო-ლუციის დამატრების სახით იყარა დაიშ-ნული, მათ უნდობლობის საფრ ამოიკითხეს და ა. ჩენკელს თავის ანტიდემოკრატიული აზრი მოაწერეს.

პრესა

დემოკრატიული თაობის კრიტიკულ ხა-ნას განიღვიბს და ამით თვით რევოლუციის

